



Handläggare: Leif Styfberg
Telefon: 08-508 35 500

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 4 februari 2012

Ärende 6

Skrivelse från Karin Rågsjö (V) och Karin Gustafsson (S) angående behöriga lärare inom sfi

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att skrivelsen besvaras med hänvisning till tjänsteutlåtandet.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Leif Styfberg
Avdelningschef

Sammanfattning

En skrivelse angående sfi har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Karin Rågsjö (V) och Karin Gustafsson (S). Arbetsmarknadsnämnden ombeds återkomma med svar på följande frågor: Hur ser den återkommande rapporteringen ut från samtliga anordnare av sfi? Med vilken regelbundenhet följs anordnarna upp? Hur informeras eleverna om skolans status via hemsidor etc.? Finns det tydliga krav på ex. utbildade lärare, och pedagogiskt ledarskap i de upphandlingar som har gjorts?

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar svar på de frågor som tas upp i skrivelsen. Förvaltningen bedömer att stadens sfi håller en hög kvalitet där de studerande erbjuds en flexibel, effektiv, samhälls- och arbetsmarknadsinriktad undervisning. Det råder en god studiemiljö med respekt för den enskilde och möjlighet att via elevråd påverka verksamheten. De brister i verksamheten som uppmärksammats i samband med kvalitetsutvärderingen och den övriga uppföljningen ska åtgärdas. Viktiga utvecklingsområden är fördjupning av det systematiska kvalitetsarbetet, ett förtydligande av utbildningsansvarigs roll och ansvar, ökad individualisering



kopplat till den individuella studieplanen och bättre återkoppling av studieresultatet till de studerande samt arbetsformer och metoder anpassade till kortutbildade.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom SFI Stockholm.

Bakgrund

En skrivelse angående sfi har den 29 november 2012 inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Karin Rågsjö (V) och Karin Gustafsson (S). Karin Rågsjö (V) och Karin Gustafsson (S) anser att är det anmärkningsvärt att elever som går sfi inte får tillgång till behöriga lärare, basinformation om skolorna, tydlig utbildningsstruktur etc.

Utifrån detta resonemang ber Karin Rågsjö (V) och Karin Gustafsson (S) arbetsmarknadsnämnden att återkomma med svar på följande frågor: Hur ser den återkommande rapporteringen ut från samtliga anordnare av sfi? Med vilken regelbundenhet följs anordnarna upp? Hur informeras eleverna om skolans status via hemsidor etc.? Finns det tydliga krav på ex. utbildade lärare, och pedagogiskt ledarskap i de upphandlingar som har gjorts?

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Bakgrund

Som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet har SFI Stockholm tillsammans med utbildningsförvaltningens uppföljningsenhet under 2012 kvalitetsutvärderat samtliga upphandlade utbildningsanordnare. De tre skolorna i egen regi kommer att kvalitetsutvärderas under 2013. Syftet med kvalitetsutvärderingarna är att få en god bild av verksamheterna och att ge dem stöd i deras utvecklingsarbete.

Rapporterna från de fem första kvalitetsutvärderingarna presenterades i nämnden den 20 november 2012. Med anledning av dessa rapporter ställer Karin Rågsjö, Vänsterpartiet, och Karin Gustafsson, Socialdemokraterna, i en skrivelse till Arbetsmarknadsnämnden daterad den 20 november ett antal frågor om kvaliteten hos de upphandlade utbildningsanordnarna.

SFI Stockholm valde att börja kvalitetsutvärderingen med de fem utbildningsanordnare som var nya för nämnden, d v s de anordnare som tillkom i samband med upphandlingen 2011. Detta för att få kunskap om verksamheterna och att bistå dem i anpassningen till de krav Stockholm ställer på verksamheten.

Observationerna från utvärderingen samlas i en rapport men återkopplas först till skolledningen vid ett avslutande möte. Fokus i rapporteringen ligger på de utvecklingsområden som identifierats.

Det är korrekt att det i rapporterna lyfts fram en del allvarliga brister. Det rådde vid utvärderingstillfället oklarhet om utbildningsansvarigs roll, det fanns ett behov av systematisering av kvalitetsarbetet och andelen behöriga lärare var lågt hos vissa anordnare. Det framgår också av rapporterna att de studerande är nöjda med undervisningen och sina lärare, att det råder en god stämning på skolorna och att det finns ett stort engagemang hos både lärare och skolledare.

De utvärderade utbildningsanordnarna har varit mycket positiva till utvärderingsinsatsen och tyckt att den givit dem ett stöd i utvecklingsarbetet. En utbildningsanordnare – Jensen Education – bedömde utifrån utvärderingsresultatet och den dialog företaget hade med SFI Stockholm kring svårigheterna att rekrytera behörig personal att den bästa lösningen var att begära att bli löst från sitt avtal med staden vilket skedde den 1 juli 2012. Två anordnare har anställt nya utbildningsansvariga (Academedica Eductus och InfoKomp), en har förstärkt ledningen och administrationen (Folkuniversitetet).

Samtliga anordnare har förbättrat de administrativa rutinerna och alla anordnare har påbörjat ett långsiktigt arbete med att systematisera kvalitetsarbetet och att inkludera lärare och studerande i detta. Måluppfyllelsen har också blivit bättre.

När det gäller utbildningsansvarigs roll och ansvar har SFI Stockholm under hösten i dialog med de utbildningsansvariga och andra ansvariga hos anordnarna förtydligat detta och det blir ett fortsatt utvecklingsområde under 2013.

Hur ser den återkommande rapporteringen ut från samtliga anordnare av SFI?

Studieinformationen rapporteras på följande sätt:

- efter kursstart skickas en rapport in över vilka anmälda studerande som kom/inte kom
- i stort sett varje vecka skickas en rapport in över studerande som gjort avbrott respektive återinskrivits
- varje månad skickas närvarorapporter in – dessa utgör underlag för faktureringen.

Prov- och betygsrapporteringen sker enligt följande:

- två veckor före varje prov skickas en anmälningslista in



- efter provet skickas provprotokoll och resultat in
- efter godkännande av provprotokollet från SFI Stockholm skickas betygskataloger in.

För studerande som inte klarat de nationella proven men ändå får betyg på kursen ska till protokollet bifogas ett underlag från berörd lärare där det framgår att berörd studerande nått kursmålen.

Listor på personal

- varje termin skickar resp enhet in en lista på befintlig personal med redogörelse för deras behörighet, d v s lärare och studie- och yrkesvägledare
- inför tillsättande av utbildningsansvarig skickas CV och meritförteckning in för godkännande av SFI Stockholm.

Vid behov kan SFI Stockholm begära in personallistor fler gånger under året.

Därtill kräver SFI Stockholm varje år att anordnarna ska lämna in en arbetsplan, en kvalitetsrapport och likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Med vilken regelbundenhet följs anordnarna upp?

Varje månad följs anordnarna upp vid ett antal tillfällen ur ett mera administrativt perspektiv. Närvarorapporteringen och betygsprotokollen ger en regelbundet återkommande kunskap om närvaro, avbrott och måluppfyllelse. Om något är oklart kring dessa frågor kontaktas berörd personal hos anordnaren genast.

I det årshjul för systematiskt kvalitetsarbete – kvalitetshjulet – som SFI Stockholm införde 2011 ingår sex möten per år. Varje termin inleds med ett gemensamt halvdagsmöte med samtliga anordnare kring någon övergripande verksamhetsfråga som arbetet med likabehandling, analys av måluppfyllelsen. Övriga fyra möten är avtalsuppföljningsmöten där rektor för de externa har en dialog med respektive anordnare och följer upp målen i deras arbetsplan och måluppfyllelsen.

Rektor och biträdande rektor för de externa besöker också samtliga anordnare och tittar då på undervisningen, träffar studerande och följer upp det systematiska kvalitetsarbetet – hur ser de individuella studieplaner ut, har lärarna utvecklingssamtal med de studerande osv. Ibland är rektor och biträdande rektor med på betygskonferenser för att kunna föra en dialog med testansvariga och lärare.

Granskning görs kontinuerligt av studerandes bedömda skrivuppgifter på de nationella proven för säkerställande av bedömningarnas kvalitet. I de få fall tendenser



till för hård eller för ”snäll” bedömning upptäcks tas en dialog med anordnaren kring detta.

Hur informeras eleverna om skolans status via hemsidor etc?

På hemsidan www.stockholm.se/sfi presenteras samtliga utbildningsenheter under rubriken Jämför service Utförare av svenska för invandrare (22) och där anges ett antal uppgifter som vilka studievägar man har, andelen behöriga lärare, betygresultaten på proven, vilka olika stödfunktioner man har. Där finns också deras senaste kvalitetsrapport och deras kvalitetsgarantier.

SFI Stockholm hänvisar sökande till sfi som vill ha råd om vilken skola de ska välja till Jämför service och det blir allt vanligare att sökande vill läsa vid den och den enheten p g a den information som finns på hemsidan.

Finns det tydliga krav på ex. utbildade lärare, och pedagogiskt ledarskap i de upphandlingar som gjorts?

Inför den 1 juli 2011 genomförde staden en upphandling som tjänstekoncession av sfi. De krav som ställdes både på utbildade lärare och de pedagogiska ledarna är höga.

Kraven på lärarnas behörighet fastställs i punkt 6.16.1 Lärare i avtalet och där står:

”För utbildningsuppdragen ska det under hela avtalsperioden finnas erforderligt antal pedagoger med lärarexamen med huvudsaklig inriktning på den undervisning anställningen avser, dvs. 40 (gamla) poäng eller 60 högskolepoäng i svenska som andraspråk.”

Kraven är desamma som under föregående avtalsperiod och fastställdes innan det blev klart vilka krav som skulle ställas för lärarlegitimation för sfi-lärare. Det visade sig när beslutet om kriterierna för lärarlegitimation kom att de kraven är lägre. Det räcker med 30 högskolepoäng för en sfi-lärare för att få lärarlegitimation medan nämnden kräver 60 poäng.

Det är ont om behöriga sfi-lärare och antalet studerande har ökat under de senaste åren. Därför är det svårt för anordnarna att hitta behöriga lärare till samtliga kurser. Under läsåret 2011/2012 var enligt anordnarnas kvalitetsrapporter andelen behöriga lärare 77 procent. Enligt skolverkets statistik 2011 hade sfi i Stockholm 77 procent lärare med högskoleexamen. Under andra halvåret 2012 har en minskning skett. Därför har SFI Stockholm i samband med höstens dialogmöten tagit upp frågan med anordnarna och i förekommande fall krävt in handlingsplaner.

Eftersom det är svårt att rekrytera behöriga lärare inom hela skolområdet finns i avtalet 6.1.16 Lärare följande tillägg: ”I den händelse personal med behörighet inte finns att rekrytera kan Utbildningsanordnaren, efter stadens godkännande, som temporär lösning använda annan lärarpersonal. Utbildningsanordnaren ska i dessa fall beskriva den kompetensutveckling och fortbildning lärarpersonalen kommer att genomgå inom ramen för sin anställning och från avtalstidens början.”

Samtliga anordnare har anställda lärare med en utvecklingsplan som innebär att de på högst ett år uppfyller kraven för behörighet. Dessa planer följs upp vid avtalsuppföljningsmötena.

När det gäller kraven på pedagogiskt ledarskap regleras det i avtalsbilaga 2 Krav på utbildningsanordnaren punkt 3.7 Utbildningsanordnarens personal.

”Anbudsgivaren ska tillhandahålla tillräckligt antal utbildningsansvariga för att kunna genomföra efterfrågat uppdrag så att uppsatta mål kan nås. Det innebär att den utbildningsansvarige ska kunna delta i den dagliga verksamheten vid varje enhet den utbildningsansvarige ansvarar för. Vid större lokaliseringar ska det alltid finnas en utbildningsansvarig på plats.

Med utbildningsansvarig avses en person som planerar, genomför och följer upp en utbildningsverksamhet för en, flera eller alla kurser som anordnas av anbudsgivaren.

De formella krav som ställs är höga. Utbildningsansvarig ska

- inneha avslutad akademisk utbildning med pedagogisk inriktning,
- ha kunskap och insikt om relevanta styrdokument, regler, metoder, bedömning av kunskapsutveckling och rutiner inom området,
- ha erfarenhet av aktuell/a studieväg/ar och på studieväg 1 också av alfabetisering samt
- de tre senaste åren ha ansvarat för utbildningsuppdrag av motsvarande karaktär (reguljär sfi) under en sammanlagd tid om minst 2 år och som visat sig uppfylla uppdragsgivarens ställda mål/krav.

Det som har varit problem är inte i första hand att de utbildningsansvariga saknar kompetens utan att det varit svårt att rekrytera utbildningsansvariga som svarar mot kraven och att de som funnits inte alltid varit på plats i tillräcklig grad, deltagit i den dagliga verksamheten. De har i flera fall haft ansvar för fler verksamheter än de som ingår i avtalet med Stockholms stad. Efter påpekande från SFI Stock-



holm har anordnarna anpassat sig till kraven och det finns idag utbildningsansvariga i den dagliga verksamheten.

Förvaltningen bedömer att stadens sfi håller en hög kvalitet där de studerande erbjuds en flexibel, effektiv, samhälls- och arbetsmarknadsinriktad undervisning. Det råder en god studiemiljö med respekt för den enskilde och möjlighet att via elevråd påverka verksamheten. De brister i verksamheten som uppmärksammats i samband med kvalitetsutvärderingen och den övriga uppföljningen ska åtgärdas. Viktiga utvecklingsområden är fördjupning av det systematiska kvalitetsarbetet, ett förtydligande av utbildningsansvarigs roll och ansvar, ökad individualisering kopplat till den individuella studieplanen och bättre återkoppling av studieresultaten till de studerande samt arbetsformer och metoder anpassade till kortutbildade.

Bilaga

Skrivelse från Karin Rågsjö (V) och Karin Gustafsson (S) angående behöriga lärare inom sfi.